

інформації, що знаходить відбиття в лексичних одиницях як елементах мови, які в свою чергу, репрезентують її національно-культурний код.

Список використаних джерел:

1. Вебер М. Избранное. Образ общества. М. : Юрист, 1994. 704 с.
2. Воробьев В. В. Лингвокультурология. М. : Изд-во Рос. ун-та др. народов, 2006. 112 с.
3. Косенко С. И. «Мягкое могущество» в твердой упаковке. Особенности культурной политики Франции. М. : МГИМО – Университет, 2011. 413 с.
4. Максимец С. В. Ценности лингвокультурного сообщества в зеркале фразеологии : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Ростов-на-Дону, 2015. 166 с.
5. Dictionnaire des expressions et locutions / sous la direction de A. Rey et S. Chantreau. Paris : Ed. Les Usuels du Robert Poche, 1997. 888 p.
6. Dictionnaire des expressions idiomatiques / sous la direction de M. Ashraf et D. Miannay. Paris : Ed. Le Livre de Poche, 1999. 416 p.
7. Dictionnaire des locutions françaises / sous la direction de M. Rat. Paris : Ed. Librairie Larousse, 1881. 448 p.

Прокопова Є.А.

студентка;

Копилад В.А.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЙ У ПРОМОВАХ МЕРКЕЛЬ

Сьогодні політична діяльність є важливою складовою нашого суспільства, яка постійно змінюється на та набуває нових ознак. Лінгвісти вважають, що слово – це потужна зброя в руках політиків, яку вони використовують не тільки, щоб донести до народу свою думку, а також для впливу на них. Кожен політик має свій особистий підхід до цього, також досліджуючи це питання, можна побачити наявність в кожній мові особливих лексем, які не є притаманними для інших.

Під реаліями прийнято розуміти, з одного боку, явища в сфері окремих національних культур і територіальних ареалів, які не властиві іншим культурам, а, з іншого, ті мовні одиниці, які позначають дані явища. До слів-реалій нерідко відносять імена власні, топоніміку, найменування специфічних для даного регіону предметів побуту, матеріальної і духовної культури, традиції, характерні явища зі сфери суспільного, економічного і державного життя і т.д. Нерідко лінгвісти називають реалії екзотизмом [5, с. 223].

Вперше термін «реалія» був зазначений А.Ф. Федоровим у монографії «Про художній переклад». Він пише, що йдеться не просто про «слова, що позначають реалії», а про «слова, що позначають національно-специфічні реалії суспільного життя і матеріального побуту». Реалія – явище позалінгвальне, лише предмет матеріального світу, а не слово, що його позначає [1, с. 2].

В.С. Виноградов називає реаліями всі специфічні факти історії та державного устрою національної спільноти, особливості її географічного середовища, характерні предмети побуту минулого і сьогодення, відносячи їх до класу безеквівалентної лексики [2, с. 176].

При дослідженні мовного матеріалу основою слугувала тематична класифікація В.С. Виноградова, за якою реалії ділять на: побутові реалії, етнографічні та міфологічні реалії, реалії природного світу, реалії державного ладу і суспільного життя (актуальні та історичні) та ономастичні реалії (антропоніми, топоніми) [3].

Суспільно-політичні реалії представлені словами на позначення адміністративно-територіальних одиниць:

- *Bundesland* – федеративна земля;
- Будівель;
- **Fachwerkhaus** – фахверкхаус;

Монументів особистостям, що є загальнонаціональними символами:

- *Goethe-Schiller-Denkmal* – пам'ятник Гете і Шиллеру у Веймарі.

До цієї групи належать також реалії, що позначають органи влади:

- *Bundesregierung* – Федеральний уряд;
- *Bundestag* – бундестаг (парламент).
- Представників законодавчої влади:
- *Kanzler* – канцлер

Політична промова – це заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ із позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою

політичних змін [4, с. 4]. Це явище є невід'ємною частиною та складовою політичної комунікації. Також промова характеризується прагматичною спрямованістю на переконання адресата з метою формування чи зміни його поглядів та переконань, що реалізуються в процесі мовленнєвого впливу.

В політичних промовах дуже часто використовують такий дієвий інструмент впливу як маніпуляція. Психолог Д. Устинов вважає, що маніпуляція – це прихована психологічна дія спрямована на людину із метою навіювання інших думок та моделей поведінки. Він наголошує, що ключове тут слово «приховане», оскільки під час маніпуляції зовнішнє значення слів або поведінки людини не збігаються зі значенням внутрішнім. Зовнішнє значення слів є нейтральним, що не містить якогось утиску потреб іншої людини, проте внутрішнє значення має зміст, що підводить адресата впливу до того, чого прагне автор маніпуляції [6].

Під час однієї з прес-конференцій, присвяченій насильницьким безладам радикальних правих в Хайденау, Саксонія, Ангела Меркель рішуче засуджує дії неонацистів та демонстрантів, використовуючи при цьому прикметник з негативним емоційним зарядом:

«*Es ist **abstoßend**, wie Rechtsextremisten und Neonazis versuchen, dumpfe Hassbotschaften zu verkünden*» [7].

Така емоційно-забарвлена лексика під час розмови про неонацистів та ультраправих є неவிпадковою, адже саме ці угруповання виступають проти іммігрантів. Використання такого лексику канцлером спонукає читачів та слухачів інтерв'ю також негативно ставитися до неонацистів.

Разом з цим, Меркель наголошує на тому, що в Німеччині поважають гідність усіх без винятку.

«*Deutschland ist ein Land, das die Würde **jedes einzelnen Menschen** respektiert. Das sagt unser Grundgesetz und das gilt für **jeden Menschen**, der sich in unserem Land aufhält*».

У інтерв'ю газеті Passauer Neue Presse, Ангела Меркель, говорячи про вбивства неонацистів та ультраправих, вже не використовує емоційно-забарвлену лексику, а говорить спокійно, посилаючись на факти.

«*Wir haben eine gemeinsame Datei gewaltbereiter Neonazis bei den Sicherheitsbehörden geschaffen. Wir untersuchen, welche operativen Konsequenzen bei Polizei und Verfassungsschutzbehörden der Länder und des Bundes zu ziehen sind*» [8].

У цьому випадку такий спосіб мовлення використовується для того, щоб показати впевненість у діях федерального уряду.

Отже, аналізуючи прагматичний потенціал реалій у промовах Меркель, можна зазначити, що частина промов Меркель містить в собі ідеї, яких вона дотримується протягом довгого часу. Іноді у промовах використовується емоційно підсилена лексика, яка показує ставлення канцлера до тих чи інших подій у Німеччині.

Список використаних джерел:

1. Герцовська Н. О. Реалія як лінгвістичне явище / Н. О. Герцовська // Сучасні дослідження з іноземної філології. – 2014. – Вип. 12. – С. 36-42. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sdzif_2014_12_7
2. Подорожна К. Ю. Місце реалій у системі безеквівалентної лексики / К. Ю. Подорожна // Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. – 2014. – Вип. 692-693. – С. 174-178. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchnugf_2014_692-693_53
3. Виноградов В. С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). – М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
4. Мацько Л. І. Лінгвістична риторика // Наука і сучасність: Зб. наук. праць / Л. І. Мацько. – Ч.4. – К.: Логос, 1999. – С. 3-16.
5. Чернов Г. В. К вопросу о передаче безэквивалентной лексики при переводе советской публицистики на английский язык / Г. В. Чернов. – М.: Ученые записки 1-го МГПИИЯ, т. XVI, 1958. – 223 с.
6. Устинов Д. Манипуляции в общении / Д. Устинов // Разумный мир. – 2001. – № 6. – С. 21-28.
7. Bundeskanzlerin reist nach Heidenau [Електронний ресурс] // Die Bundeskanzlerin. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bundeskanzlerin.de/bkin-de/aktuelles/bundeskanzlerin-reist-nach-heidenau-450452>
8. Die Krise Schritt für Schritt überwinden [Електронний ресурс] // Die Bundeskanzlerin. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bundeskanzlerin.de/bkin-de/aktuelles/die-krise-schritt-fuer-schritt-ueberwinden-619248>